

Szczegółowe wymagania edukacyjne dla **klasy 4**
oparte na oficjalnej serii podręczników „**Wszystko gra**”
wydawnictwa **Nowa Era** (numer dopuszczenia MEN: **1265/1/2026**).

Program skupia się na łagodnym przejściu z I etapu edukacyjnego (klasy 1–3), stawianiu na praktykę (śpiew, gra, ruch) oraz rozpoznawaniu emocji i nastrojów w muzyce.

1. Praktyka muzyczna: Śpiew, gra na instrumentach i ruch

Edugaleria.pl

- **Konieczne (dopuszczający):**
 - Śpiewa z zespołem wybrane piosenki z podręcznika, dbając o właściwą postawę.
 - Z pomocą nauczyciela odtwarza proste rytmy na perkusji niemelodycznej (np. bębenek, trójkąt, grzechotki).
 - Wygrywa pojedyncze dźwięki lub proste frazy na dzwonkach/flecie.
- **Podstawowe (dostateczny):**
 - Śpiewa z pamięci w zespole lub małej grupie większość piosenek klasowych w rytmie.
 - Gra z notacji muzycznej proste utwory jednogłosowe na dzwonkach lub flecie w wolnym tempie.
 - Ilustruje ruchem podstawowe elementy muzyki (np. zmiany tempa i dynamiki).
- **Rozszerzające (dobry):**
 - Śpiewa czysto intonacyjnie, z poprawną emisją głosu, oddechem i dykcją.
 - Gra płynnie poznane utwory z notacji muzycznej na instrumentach szkolnych.
 - Realizuje układy taneczne i ruchowe dopasowane do słuchanych utworów.
- **Dopelniające (bardzo dobry):**
 - Śpiewa solo lub w małych grupach z pełną ekspresją i dynamiką.
 - Bezproblemowo gra trudniejsze partie melodyczne oraz proste akompaniamenty (w tym z wykorzystaniem chwytów na flet).
 - Wykonuje śpiewem lub na instrumentach proste formy kanonu.
- **Wykraczające (celujący):**
 - Wykonuje solo utwory wykraczające poza program nauczania.
 - Akompaniuje klasie na własnym instrumencie (np. pianino, gitara, ukulele) lub tworzy autorskie układy ruchowe.

2. Warsztat muzyczny i język nutowy

- **Konieczne (dopuszczający):**
 - Zna pojęcie pięcolinii i klucza wiolinowego.
 - Wskazuje wartości nut: cała nuta, półnuta, ćwierćnuta, ósemka.
 - Rozpoznaje dźwięki gamy C-dur w zakresie c^1 – c^2 .
- **Podstawowe (dostateczny):**
 - Wyklaskuje i taktuje proste schematy rytmiczne w metrum $\frac{2}{4}$ i $\frac{3}{4}$.
 - Zna funkcję pauzy ćwierćnutowej, kreski taktowej oraz znaków repetycji.
 - Sprawnie odczytuje nazwy literowe i solmizacyjne nut na pięcolinii.
- **Rozszerzające (dobry):**
 - Odczytuje i odgrywa z nut melodie w zakresie gamy C-dur.
 - Prawidłowo posługuje się pojęciami tempa (wolne/szybkie) oraz dynamiki (p , f).
 - Wyklaskuje i realizuje podziały rytmiczne z pauzami ósemkowymi.
- **Dopelniające (bardzo dobry):**
 - Układa własne kilkutaktowe schematy rytmiczne w metrum $\frac{2}{4}$, $\frac{3}{4}$ i $\frac{4}{4}$.
 - Stosuje w praktyce oznaczenia artykulacyjne (*legato*, *staccato*).

- **Wykraczające (celujący):**
 - Zapisuje ze słuchu proste dyktanda rytmiczne.
 - Komponuje prostą melodię do podanego wiersza i zapisuje ją w notacji nutowej.

3. Słuchanie muzyki, wrażliwość i ekspresja (Percepcja)

- **Konieczne (dopuszczający):**
 - Odróżnia dźwięki otoczenia od dźwięków muzycznych.
 - Określa podstawowe cechy dźwięku: wysoki/niski, cichy/głośny, długi/krótki.
 - Wskazuje i nazywa podstawowe instrumenty perkusyjne.
- **Podstawowe (dostateczny):**
 - Dzieli instrumenty perkusyjne na melodyczne i niemelodyczne.
 - Rozpoznaje ze słuchu barwę podstawowych instrumentów (fortepian, skrzypce, flet, gitara).
 - Zna podział głosów ludzkich na dziecięce, żeńskie i męskie.
- **Rozszerzające (dobry):**
 - Rozpoznaje i opisuje nastrój oraz emocje w słuchanych utworach (np. wesoły, smutny, marszowy, kołysankowy).
 - Wyjaśnia zasady powstawania dźwięku w poznanych instrumentach.
 - Wskazuje rolę muzyki w życiu codziennym (film, teatr, uroczystości).
- **Dopelniające (bardzo dobry):**
 - Świadomie analizuje elementy dzieła muzycznego w słuchanym utworze.
 - Ilustruje dźwiękowo opowiadania za pomocą instrumentów oraz przedmiotów codziennego użytku.
- **Wykraczające (celujący):**
 - Wykazuje poszerzoną wiedzę z zakresu akustyki i budowy instrumentów.
 - Tworzy własne instrumenty recyklingowe i prezentuje ich możliwości na forum klasy.

4. Kultura muzyczna, tradycje i pieśni patriotyczne

- **Konieczne (dopuszczający):**
 - Śpiewa z pamięci 1. zwrotkę i refren *Mazurka Dąbrowskiego* z zachowaniem należytej postawy.
 - Śpiewa podstawowe polskie kolędy i piosenki okolicznościowe.
- **Podstawowe (dostateczny):**
 - Śpiewa pełny tekst Hymnu Państwowego.
 - Wymienia nazwy wybranych polskich tańców narodowych i kojarzy muzykę ludową z polską tradycją.
 - Rozpoznaje tradycje muzyczne i strój ludowy własnego regionu.
- **Rozszerzające (dobry):**
 - Zna historię powstania *Mazurka Dąbrowskiego* (postacie: Józef Wybicki, Jan Henryk Dąbrowski).
 - Odróżnia ze słuchu muzykę ludową od rozrywkowej i poważnej.
 - Charakteryzuje wybrane tańce narodowe (np. poloneza).
- **Dopelniające (bardzo dobry):**
 - Wyjaśnia zasady zachowania się i powagę podczas wykonywania hymnu oraz pieśni patriotycznych.
 - Rozpoznaje ze słuchu brzmienie kapeli ludowej oraz charakterystyczne rytmy tańców.
- **Wykraczające (celujący):**
 - Aktywnie reprezentuje szkołę na apelach patriotycznych lub występuje w lokalnych zespołach folklorystycznych.
 - Wykazuje bogatą wiedzę na temat dawnych obyczajów i tradycji muzycznych w Polsce.